

Tańce niestylizowane

materiał do nauki samodzielnej Pracowni Tradycji Polskiej
Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Szczecińskiej „Krağ”
Pałac Młodzieży — Pomorskie Centrum Edukacji w Szczecinie
Grupa: Krağ Senior 1, 29 marca 2021 r.
Prowadzący: Artur Kotwas, Paweł Sokołowski

Drag

Drag jest tańcem charakterystycznym dla Podgórzan Gorlickich, zaliczanym do jednych z najstarszych z tego regionu. Składa się z dwóch części. Tańczony był głównie po I wojnie światowej we wsi Łużna koło Gorlic. Nazwa tańca pochodzi od słów przyśpiewki towarzyszącej zabawie - tancerki pytają, tancerze odpowiadają:

Etnograficzna mapa
Polski

Drag jest przykładem tańca krótkiego o umiarkowanym tempie granym w metrum $\frac{3}{4}$, z zastosowaniem tylko jednej melodii. Tańczony jest zazwyczaj w dowolną ilość par po obwodzie koła. Elementem charakterystycznym draga jest stopniowanie siły akcentów w pierwszym fragmencie tańca oraz przenoszenie złączonych dłońmi rąk z biodra tancerza na biodro tancerki. Drugi fragment natomiast stanowią obroty w miejscu, które wykonywane są krokiem dreptanym.

Drag

„Skąd idziesz? – Z łąk.

Co niesiesz? – Drag.

A jaki? – Grabowy,

Na panny, na wdowy.

Drag ci to drag. (x2)”

Drag

Materiał audio:

http://tance.edu.pl/uploads/files/Muzyka_do_pobrania_DRAG.mp3

Materiał wideo:

<http://tance.edu.pl/pl/lessons/show/dance/752>

Har kan

Taniec oryginalnie wykonywany wyłącznie przez mężczyzn. Często nazywany tańcem kłusowników. Korowodowy taniec charakterystyczny dla Górali Czadeckich, grany w metrum $\frac{3}{4}$. Harkan może być tańczony przez dowolną liczbę tancerzy, którzy ustawiają się w zamkniętym kole, trzymając się za dłonie uniesione do poziomu barków. Podczas tańca wykonywane są charakterystyczne kroki i gesty (np. dostawianie nóg, tupnięcia, obroty, kroki i gesty nogą wykonywane w rytmie ósemek). Bez tego szybkiego, żywiołowego tańca pochodzenia bukowińskiego, nie mogły odbyć się żadne obrzędy i uroczystości weselne.

Warto wspomnieć o pochodzeniu tańca. Harkan jest przykładem tańca charakterystycznego dla górali określanych w literaturze przedmiotu mianem czadeckich, których jednak właściwiej należałoby określać góralami bukowińskim. Sami górale wprost nawiązują do tej nazwy (np. zespół „Watra” z Brzeźnicy), podobnie zresztą jak do określeń urobionych od nazw miejscowości zamieszkiwanych przez ich przodków przed 1945-46 rokiem (np. pojańczycy).

Społeczność ta jest pochodzenia śląsko-małopolskiego, a znaczna jej część przez pewien czas zasiedlała dolinę Kysucy i Pohorele na terenie obecnej Słowacji, aby następnie w ramach habsburskiej akcji kolonizacyjnej z początku XIX wiek dać się przesiedlić na teren rumuńskiej Bukowiny.

Har kan

Po drugiej wojnie światowej część górali bukowińskich poddało się repatriacji zasiedlając kilka wsi na historycznym Dolnym Śląsku. Pobyt na Bukowinie, w środowisku wieloetnicznym odcisnął piętno na tradycjach społeczności, stanowiących interesujące połączenie elementów kultury karpackiej z elementami tańców przesiedleńców z różnych części imperium habsburskiego. Dobrym przykładem jest właśnie harkan, pasterski taniec, który oryginalnie tańczony był przez górali na pograniczu ukraińsko-rumuńskim.

Har kan

Materiał audio:

<http://tance.edu.pl/uploads/files/HARKAN.mp3>

Materiał wideo:

<http://tance.edu.pl/pl/lessons/show/dance/754>